

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 1P/29/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614206562
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Radoslav Smatana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2016:3614206562.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred samosudcom Mgr. Radoslavom Smatanom, PhD. vo veci starostlivosti súdu o maloletú O. A., J.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky S. Š. A., J.. XX.XX.XXXX, bytom S. H.Y. XXX a otca O. A., J.. XX.XX.XXXX, bytom S. W., K. XXX/X, v konaní o návrhu matky na zmenu zverenia, takto

rozhodol:

Maloletá O. A., J.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej O. sumou 50 € mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia.

Styk otca s maloletou sa n e u p r a v u j e .

Týmto sa vo výrokovej časti mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 4P/27/2014-63 zo dňa 14.08.2014 v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca, určenia vyživovacej povinnosti matky voči maloletej a v časti úpravy styku matky s maloletou. V ostatných častiach ostáva rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 4P/27/2014-63 zo dňa 14.08.2014 n e z m e n e n ý .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.10.2014 sa matka domáhala zverenia maloletej O. do jej osobnej starostlivosti a zároveň navrhla, aby otec prispieval výživné vo výške 70 € mesačne najneskôr do 20. dňa v mesiaci a aby bol oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny víkend od piatku 16:00 hod. do nedele 13:00 hod. a v každom párnom týždni vo štvrtok od 16:00 hod. do 19:30 hod. Návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich zmenu pôvodného rozhodnutia. Maloletá sa matke sťažuje na otca a jeho rodinu, je naviazaná na rodinu matky a hovorí, že chce bývať s mamou. Otec býva u svojich rodičov, maloletá nechce bývať s otcom v spoločnej domácnosti aj so starými rodičmi. Hovorí, že chce byť s matkou, že ju otec bije varechou, keď s bračekom spravia niečo zlé. Otcovi rodičia od malička maloletú odstrkovali, všade so sebou brávali maloletého J.. Maloletého J. otec matke vôbec nedáva napriek rozsudku, otec uprednostňuje syna pred dcérou. Matka má záujem stretávať sa s maloletým J., lebo nechce, aby s ňou stratil kontakt, otec to odôvodňuje tým, že maloletý za matkou nechce ísť. Matka býva s priateľom S. Š., s ktorým má výborný vzťah. Otec matke bráni čo i len informovať sa o maloletých v škôlke.

Prípisom zo dňa 20.11.2014 bol spis postúpený Okresnému súdu Prievidza ako súdu miestne príslušnému vzhľadom na založenú príslušnosť rozhodnutím v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 4P/27/2014, nakoľko tento v uvedenom konaní naposledy rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

Uznesením č. k. 16P/72/2014-20 zo dňa 09.02.2015 Okresný súd Prievidza preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Partizánske, nakoľko maloletá má bydlisko v obvode tohto súdu. Spis bol tunajšiemu súdu doručený dňa 02.03.2015.

Otec v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 08.04.2015 uviedol, že podľa neho by rozdelenie detí bola veľká chyba a zásah do detských vzťahov. Maloletá O. má 5 rokov, mamu ľúbi, ale má to v hlavičke ešte popletené a poriadne nevie, čo chce. Je veselá, hravá a spokojná, neraz jej povolil aj dlhší pobyt s matkou po jej telefonáte. Otec detí nehucká proti matke, reči o tom, že maloletú nejakým spôsobom odstrkuje alebo bije, sú nezmysel a požiadal o ponechanie pôvodného rozsudku. K tomu, že matkin druh má údajne pekný vzťah k maloletej uviedol, že je to iba predstieranie, pozná ho totiž dobre a vzťah má pozitívny akurát k alkoholu.

Kolízny opatrovník, v prípade, že nedôjde k dohode rodičov, odporučil s prihliadnutím na záujem zdravého vývinu maloletých a zachovania ich citovej väzby k rodičom, vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru detskej psychológie. Matka maloletej sa dňa 08.04.2015 zúčastnila konzultácie na RPPS na ÚPSVaR Partizánske. S matkou maloletej bol v ten deň uskutočnený pohovor, kde uviedla, že je zamestnaná v Snack-Bare v Q.. Spoločne s priateľom p. Š. býva u jeho matky p. M. Š. v 3-izbovom rodinnom dome, kde z finančných dôvodov neprispieva. Ďalej uviedla, že platí výživné v sume 115 € mesačne na obidve deti, bývalému manželovi platí sumu 50 € na lízing pochádzajúci z ich manželstva. Otec maloletej je zamestnaný vo firme K.-N. N.V.Q.. v S. G.. Spoločne s maloletými deťmi býva v 5-izbovom rodinnom dome, kde rodičom prispieva na bývanie sumou 250 € mesačne, spláca pôžičku v sume 113 € mesačne. Uviedol, že maloletým deťom platí obedy v ZŠ v sume 25 € mesačne a v MŠ 28 € mesačne, družinu v sume 3,40 € mesačne. Maloletej platí výtvarný krúžok v sume 30 € ročne, maloletému futbalový krúžok v sume 3 € mesačne. Dňa 08.04.2015 bol uskutočnený pohovor s maloletou na referáte poradensko-psychologických služieb, zo správy vyplýva, že maloletá kontakt nadviazala bezprostredne, spolupracovala ochotne. Navštevuje materskú školu, tiež výtvarný krúžok. Izbu zdieľa s maloletým bratom, s ktorým sa aj hrávajú. Počas rozhovoru neboli zaznamenané rozdielne výchovné metódy, prípadne uprednostňovanie jedného zo súrodencov zo strany otca, prípadne starých rodičov. Maloletá chodí k matke rada, priznáva, že sa jej niekedy nechce ísť domov. Keďže sa s matkou stretáva len každý druhý víkend, je prirodzené, že matka dieťaťu chýba a maloletá túži po jej prítomnosti. Maloletá O. má k obojrodičom vytvorené silné pozitívne citové väzby. Otca vníma ako pasívnejšieho, aj keď v rozhovore spomínala aj hrové činnosti, ako s otcom trávia čas. V použitých projektívnych technikách však dominuje postava brata J. a sesternice X., s ktorými trávi maloletá množstvo času. Vzhľadom k malému vekovému rozdielu medzi súrodencami, ako aj k silným súrodeneckým väzbám, považujú rozdelenie súrodencov za nevhodné, čo by v budúcnosti mohlo negatívne ovplyvniť ich súrodenecký vzťah.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, najmä návrhom, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, potvrdeniami o príjme otca a matky, vyjadrením otca k návrhu, vyjadreniami matky, znaleckým posudkom č. 37/2015, výsluchom matky a otca, svedkov, oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 4P/27/2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

Maloleté deti J. M. O. A. boli rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 4P/27/2014-63 zo dňa 14.08.2014 zverené do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého J. sumou 70 € mesačne a maloletej O. sumou 45 € mesačne.

Na pojednávaní dňa 15.04.2015 navrhovateľka uviedla, že s odporcom pred rozvodom uzavreli mediačnú dohodu, že deti nebudú deliť, čo bude v ich záujme a tieto zostanú s odporcom. Potom, čo sa začal realizovať styk matky s maloletou, táto sa jej začala sťažovať, že ju v otcovej rodine odstrkujú a uprednostňujú brata J. pred ňou, pričom matka maloletú nijakým spôsobom nevypočúvala, tieto skutočnosti jej uvádzala sama od seba. Tiež matke maloletá uviedla, že zopárkrát utiekla od odporcu, pričom stará matka (matka odporcu) ju išla hľadať a keď ju našla, zbila ju lopárikom na krájanie. Maloletá spomína aj na pekné chvíľky strávené s otcom, avšak jej sťažnosti sa v poslednom čase začínajú

stupňovať. Je pravdou, že nie vždy sa matke podarí zaplatiť výživné určené súdnym rozhodnutím a to je z toho dôvodu, že výplata jej chodí v dvoch termínoch, pričom začalo sa stávať, že jej odporca, keď nezaplatí načas výživné, odmietol umožňovať styk s maloletou O.. Maloletý J. vôbec nemá záujem za matkou chodiť. Návrh podala tiež preto, že od septembra maloletá O. nastúpila do materskej školy a chcela sa na ňu informovať a nebolo jej to umožnené, lebo otec sa rozprával s riaditeľkou, aby matke neumožnila vstup do škôlky. Taktiež nemá žiadne správy o študijných výsledkoch syna J., nevie ako píše, ako sa učí. V súčasnosti žije s priateľom, s ktorým plánujú svadbu, žije u neho v rodinnom dome s jeho matkou v E. I., ide o trojizbový rodinný dom. Pracuje v Snack bare u M. L.H. I. Q.. Jej čistý priemerný mesačný príjem dosahuje cca 300 €. Čo sa týka výdavkov na domácnosť, tieto všetky platí priateľova matka. Dom, v ktorom žijú, si začali aktuálne prerábať. Mesačne platí výživné 115 €, okrem toho platí leasing na auto 50 €. Keď sa pýtala maloletej O., ktorá chodí do MŠ v S. W., čo by na to povedala, že by chodila znova do MŠ v E. I., tak s tým súhlasila, tešila sa na pani učiteľku, keďže tam už chodila. Matka uviedla, že maloletá má s jej súčasným partnerom dobrý vzťah a to aj napriek tomu, že odporca obe deti straší. Nemá s ním žiadny problém a aj jej súčasný priateľ má deti rád, má s maloletou dobrý vzťah, aj keď nemá vlastné deti. Rovnako matka priateľa má maloletú O. rada. Tiež uviedla, že pokiaľ sa realizoval styk s maloletými deťmi, stávalo sa, že otec v čase styku nebol doma, deti matke odovzdávala jeho matka, tiež boli prípady, keď v zime maloletá O. nebola dostatočne oblečená, pričom upozorňovala otca na túto skutočnosť, často bývala soplavá, musela jej kupovať sirupy proti kašľu. Tiež sa stala situácia, že otec matku neinformoval o podstatnej skutočnosti, že maloletá bola v nemocnici, pričom sa to dozvedela až vtedy, keď si podľa súdneho rozhodnutia mala prevziať maloletú. Maloletá tiež uviedla, že sa ocina bojí, hlavne keď na ňu kričí a matka sa obáva toho, že bude maloletá manipulovaná a neskoršie ju ani nepozdraví. K svojej pracovnej dobe matka uviedla, že jeden týždeň má voľný, potom 4 -5 dní pracuje s pracovnou dobou od 13:00 do 22:00 hod. Rysuje sa jej možnosť zamestnania v spoločnosti O. Č.D., kde by bola pracovná doba od 06:00 do 14:30 hod. od pondelku do piatku, pričom či a kedy nastúpi, záleží len od jej rozhodnutia. Realizovať styk v súdom určených intervaloch chodila pravidelne, avšak zhruba posledný mesiac chodíva už len v čase víkendov a to z dôvodu, že v ten týždeň, čo má voľno sa s maloletou stretáva len cez víkendy a v týždni, keď pracuje má upravený styk. Zvažovala striedavú starostlivosť, rozmyšľala aj nad touto alternatívou, avšak bolo by to komplikované z hľadiska detí a ich návštevy škôlky ako aj sústavnej zmeny prostredia. Kvôli tomu, že sa maloletý J. nechce s matkou stretávať, boli aj u psychologičky, kde ona povedala, že maloletý k matke stratil dôveru. Maloletý sa bojí svojho otca, bojí sa aj matkinho priateľa. Matka má pocit, že maloletý je zmanipulovaný. Riešila to prostredníctvom úradu práce, kde sociálni pracovníci ÚPSVaR Partizánske jej odporučili, aby sa obrátila na psychologičku a táto odporučila, že si má k maloletému budovať vzťah.

Odporca sa na pojednávaní dňa 15.04.2015 vyjadril, že maloletá je s ním šťastná, má všetko, čo potrebuje, tiež potvrdil, že mamu má rada, pýta sa na ňu často, kedy zase príde. Nemá problém s tým umožniť matke častejšie styk s maloletou, vedel by si predstaviť aj inú úpravu styku. A to napríklad v nedeľu by mohla odovzdávať maloletú O. aj vo večerných hodinách, avšak s tým, že by maloletá už bola riadne okúpaná, mala riadne spravenú hygienu, aby ju potom otec nemusel ešte pripravovať. Pokiaľ si maloletú matka preberie a na konci víkendu odovzdá, nevyšetruje, čo s matkou robila, kde bola, spočiatku to tak robil. Potvrdil, že matka platí mesačne výživné na obe deti spolu 115 €, ale nie pravidelne. Taktiež splátku úveru 50 € mesačne, tieto prostriedky neplatí v pravidelných intervaloch ako bolo určené súdom, platí to nepravidelne a podľa toho ako má príjem. V súvislosti s tvrdením matky, že bola v škôlke za maloletými uviedol, že on sa s riaditeľkou rozprával o tom, aby maloleté deti nedávala matke a to súviselo s jej návštevou v škôlke. Toto povedal z dôvodu, že rok predtým mal skúsenosť, že maloletý J. chodil do MŠ v E. I., pričom býval s otcom. Matka prišla za ním a povedala, že otcovi poslala sms, že si môže dieťa zobrať, čo nebola pravda, následne ho nechcela otcovi dať. Obáva sa, že by sa to zopakovalo. Býva s rodičmi v dvojposchodovom rodinnom dome, deti majú možnosť bývať samostatne, majú vlastné izby, je o ne riadne postarané. Jeho príjem je mesačne cca 650 €, pracuje vo I. a pracovná doba je na dve zmeny a to z dôvodu, aby maloleté deti nemuseli o piatej vstávať. Nakoľko sa strieda so svojím otcom v zmennej prevádzke, deti nemusia s ním tak skoro vstávať. Nie je pravdou, že by používal fyzické násilie pri výchove maloletých detí. Považuje sám seba za otca, ktorý sa zmenil, ešte keď žili spolu s matkou, nebol ešte zodpovedný, avšak došlo k zmene. Variť nevie, maloletým varí otcova matka, maloletý J. hráva playstation so starým otcom. Nemyslí si, že by ho uprednostňoval pred O.. Maloletá uviedla, že by chcela žiť s matkou. Na margo tvrdenia matky, že jej súčasný partner má dobrý vzťah k deťom uviedol, že si to nemyslí, je to alkoholik, pozná ho z pôsobenia vo futbalovom klube E. I. (robil tam vedúceho), kde ho často videl popíjať. Nepozná dôvod, prečo J. nechce chodiť k matke, ale myslí, že to bolo vtedy, keď maloletý J. mal ísť na futbal, nakoľko ho brával pravidelne, vtedy ho

matka nechala u svojej sestry na Š., a to považuje za dôvod prečo nechce chodiť za ňou. Na stretnutie s matkou deťom veci nebalí, nakoľko matka pre nich má veci, maloletý J. niekedy vyjde, niekedy nevyjde von. Snažil sa ho aj presvedčať, boli aj na sociálke. Bolo mu aj povedané, aby mu dal zákazy, keď nechce, dal mu aj zákazy, avšak aj napriek tomu nechcel ísť. Nad striedavou starostlivosťou ohľadom maloletej O. nerozmýšľal.

Ako svedok bola vypočutá matka odporcu I. A., ktorá uviedla, že podľa nej nie je dôvod na to, aby maloleté deti boli oddelené, s deťmi sa hrajú, kúpu ich, majú teplú stravu. Maloletá O. jej sama od seba nikdy neuviedla, že by chcela ísť bývať k svojej mame, ani si nespomenie, len keď príde od matky, vtedy si spomenie. Tiež má pocit, že keď sa rozprávala s maloletou, je zanedbávaná jej hygiena, pravidelne smrdí od dymu. Vzťah maloletých detí navzájom je veľmi dobrý. Tiež uviedla, že fyzické násilie nepoužívajú. Sú situácie, kedy odovzdáva matke na styk deti ona, pripravuje ich na stretnutie riadne.

Brat odporcu K. A. na pojednávaní dňa 15.04.2015 uviedol, že nebyva v tejto domácnosti každý deň, avšak každý deň parkuje do garáže u otca auto. Zastavuje sa aj v domácnosti. S maloletými deťmi má dobrý vzťah a oni majú dobrý vzťah s jeho dcérou X.. Má pocit, že tvrdenia uvedené v návrhu nie sú pravdivé. Nemá vedomosť o tom, že by brat alebo matka používali násilie pri výchove maloletých detí. Pozná osobne priateľa matky a nemyslí si, že je vhodným adeptom na výchovu maloletých detí a nevie si ho predstaviť ako zodpovedného človeka a vhodného vychovávateľa maloletých detí s fľašou v ruke.

Zo znaleckého posudku č. 37/2015 PhDr. Marty Halašovej, PhD., znalkyne z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých a Poradenská psychológia zo dňa 10.11.2015 vyplýva, že maloletá O. má pozitívny vzťah k obom rodičom, obaja rodičia sa k maloletej správajú primerane. Matka sa prejavuje žensky - s väčším citovým príklonom, otec je vľúdny, pokojný, rozvážny. Lepšie predpoklady pre výchovu maloletej s prihliadnutím na jej ďalší duševný a fyzický vývin má matka. Jej osobná a rodinná identita je zachovaná, je viac samostatná, napriek viacerým problémom sa spolieha na seba a partnerský vzťah. K maloletej má aktívny, pozitívny vzťah, vníma jej prežívanie, chce jej pomôcť. Otec je pasívnejší, narušená osobná a rodinná identita, je viac závislý na podpore a pomoci svojich rodičov, spolieha sa na ich vedenie, názory, úsudok. Mimo prácu je orientovaný takmer výlučne na futbal, k čomu vedie aj svojho syna, ktorého zjavne uprednostňuje (vidí sa v ňom). Maloletá viac inklinuje k svojej matke. U matky neboli psychologickým vyšetrením zistené žiadne faktory, ktoré by jej neumožňovali starať sa o svoju dcéru. Zverenie maloletej do starostlivosti matky je pre maloletú vhodnejšie s ohľadom na jej vek, denný program a potreby malého dievčatka. Osobná starostlivosť matky by bola v skutočnom záujme maloletej. Maloletá má k svojej matke blízky citový vzťah, matka jej chýba. Vo výchovnom prostredí otca, u starých rodičov z jeho strany sa cíti osamelá, jednoznačne pozitívne prežíva iba hry so sesternicou X.. So starším bratom J. majú bežné detské konflikty, ktorých riešenie zo strany dospelých však prežíva úkorne (vo svoj neprospech). Praje si vľúdnosť, úsmev zo strany starej matky z otcovej strany. Rodičia maloletej majú kapacitu zaisťovať potreby maloletej O.. Otcovi pomáhajú v starostlivosti o deti jeho rodičia, hlavne jeho matka (varenie, ukladanie detí k spánku). Matka sa nepochybne vie postarať o maloletú, do jej odchodu zo spoločnej domácnosti s otcom detí sa o svoje deti starala zväčša sama. Pri zverení maloletej do starostlivosti matky by táto prevzala väčší podiel zodpovednosti za výchovu maloletej, otec by sa mohol venovať maloletej v čase vymedzeného styku s ňou. Otec sa vyjadril, že sa "vidí vo svojom synovi", vedie ho k futbalu, čo je otcova kvalifikácia aj záľuba. Obaja rodičia sa správajú k maloletej primerane, maloletá vyhľadávala spoločnosť matky. Maloletá si zjavne uvedomuje a s istým pozorovateľným smútkom rešpektuje obmedzenia, ktoré na jej vzťah s matkou "uvalili" vo výchovnom prostredí otca (má pri sebe počas celého vyšetrenia bábiku, ktorú jej priniesla matka, po skončení svojho vyšetrenia bábiku spontánne matke vracia; na otázku znalkyne, prečo si bábiku nevezme so sebou, odpovedá, že v aute ju čaká babka a tá jej to nedovolí.). Otec situáciu nekomentoval. Maloletá O. túži po tom, aby rodičia boli spolu, má rada obidvoch rodičov. Ak by sa to nedalo, vyjadrila pranie bývať so svojou matkou - spolu s bratom, ale aj sama bez brata. Otca by chcela chodiť navštevovať. Maloletá je v kontakte so svojou matkou, teší sa na matku, chcela by s ňou žiť. S matkou sa jej páči to, že môže byť v jej blízkosti, hrať sa s ňou, užívať si jej prajnosť (kupovanie vecí, hračiek), chodiť von. Vníma (aj s výhradami) hádky medzi matkou a jej terajším manželom. Maloletá má rada oboch rodičov, chcela by, aby žili spolu. Preferuje svoju matku. Vo výchovnom prostredí otca je viac v starostlivosti jeho rodičov, hlavne jeho matky. V porovnaní so svojim starším bratom J. sa cíti byť prísnejšie hodnotená, karhaná. Nestabilné rodinné prostredie môže negatívne vplývať na detskú psychiku, nestabilitu nespôsobuje len zmena výchovného prostredia, ale môže ísť aj o výkyvy alebo negatíva v jednom z výchovných prostredí. Maloletá O. žila s matkou od narodenia, po

odchode matky so spoločnej domácnosti bola s matkou, v súčasnosti svoju matku navštevuje a je s matkou rada. Znalčka nepredpokladá negatívny zásah alebo výrazne stresové prežívanie maloletej O. v osobnej starostlivosti jej matky. V zásadných veciach je kvôli zdravému vývinu dieťaťa potrebné trvať na jednotnom výchovnom postupe (láska a ochrana dieťaťa, morálne a sociálne princípy rodinného života, životospráva atď.). Zásadné odchýlky vo výchovnom postupe vo výchovných prostrediach rodičov môžu spôsobiť destabilizáciu detskej psychiky. Maloletá vo svojom veku neovláda terminológiu osobnej starostlivosti, ale dokáže pochopiť a povedať, že býva väčšinou u otca a starých rodičov a k matke chodí na krátke návštevy. Opisuje, ako sa cíti, keď je u matky a ako keď je u otca. Vyjadruje, že s matkou jej je lepšie, chce bývať s matkou. Od odchodu matky zo spoločnej domácnosti sa menilo výchovné prostredie maloletej - matka ju vzala so sebou, otec si ju potom vzal k sebe a matke nevrátil, predbežným opatrením bola spolu so starším bratom zverená otcovi, svoju matku navštevuje. Maloletá sa domáha bývania s matkou, otca chce navštevovať. Znalčka konštatovala, že najoptimálnejším riešením pre maloletú O. by bolo jej zverenie do starostlivosti matky s tým, že svojho otca by navštevovala. Vzhľadom na záujem oboch maloletých súrodencov by bolo vhodné určiť stretávanie sa maloletej s rodičmi tak, aby daný čas u toho ktorého rodiča mohli stráviť spolu.

Zo správy o povesti obce E. I. zo dňa 05.01.2016 súd zistil, že matka je prihlásená k trvalému pobytu v obci E. I. XXX v rodinnom dome, ktorého podielovým spoluvlastníkom je aj jej manžel S. Š.. V obci neboli na matku podané ústne ani písomne pripomienky ani sťažnosti.

Zo správy zamestnávateľa otca - K. G. U. - N., N..V..Q.. zo dňa 07.01.2016 vyplýva, že otec pristupuje k práci veľmi zodpovedne, je dochvilný, svedomitý, prispôsobivý, rýchlo si osvojuje pracovné postupy a poznatky potrebné na výkon práce. Na pracovisku pôsobí s veľmi pozitívnym individuálnym prístupom k pracovníkom, k jednotlivým riešeným úlohám a problémom, ústretovosťou a ochotou pomôcť. Jeho čistý priemerný mesačný príjem za obdobie 1/2015 - 12/2015 je 672,23 €.

Z podania matky doručeného súdu dňa 08.01.2016 vyplýva, že matka sa od posledného pojednávania vydala a s manželom plánujú kúpu domu. Maloletá matke povedala, že jej starý otec rozpráva, že keď povie znalčnici, že chce bývať s mamou, tak ju už nepustí k nim domov a nebude sa môcť hrať so sesternicou X.. Tiež maloletá matke povedala, že keď príde od matky, tak ju u rodiny otca čaká výsluch, kde boli, čo robili, čo jedla a pod.

Zo správy zamestnávateľa matky M. L. - N. G., doručenej tunajšiemu súdu dňa 11.01.2016 vyplýva, že matka pracovala u tohto zamestnávateľa od 22.07.2014 do 17.05.2015 na pozícii kuchár, pomocný pracovník, jej čistý príjem za toto obdobie bol vo výške 164,54 € mesačne. Zo správy zamestnávateľa O.-O. N..V..Q.. vyplýva, že matka pracuje v tejto spoločnosti od 23.05.2015, na pracovisku má dobré medziľudské vzťahy, prácu si vykonáva zodpovedne, kvalitne. Za obdobie od mája 2015 do decembra 2015 mala čistý mesačný príjem 362,27 €.

Na pojednávaní dňa 11.01.2016 matka uviedla, že s maloletou sa stretáva v súdom vymedzenom čase, stáva sa, že jej otec umožní byť s maloletou aj dlhšie, keď otca o to požiada maloletá O.. V styku s maloletou matke nie je bránené. Maloletá chce byť zverená do matkinej starostlivosti a matka s tým súhlasí. Je vydatá od 30.05.2015 za S. Š., plánujú kúpu rodinného domu v Partizánskom. Pracuje v spoločnosti O.-O., N..V..Q.. I. Č., K. V., príjem dosahuje cca 400 € mesačne v čistom. Náklady na domácnosť sú 250 € ako nájomné, ktoré platia mesačne, tu sú zahrnuté aj energie. Výživné sa snaží platiť v termíne, nie vždy sa to však podarí, dlh na výživnom nemá. Vzťah s maloletým J. sa výraznejšie nezlepšil. Otec uviedol, že od posledného pojednávania sa veci výrazne zmenili k lepšiemu, pokiaľ ide o styk matky s maloletou O., zvažuje v prípade, ak by nedošlo k zmene úpravy a maloletá by zostala u neho, že by netrval na úprave styku matky s maloletou, ale umožnil by jej styk po dohode kedykoľvek. Aj prístup matky v odovzdávaní maloletej sa zlepšil, napriek tomu trvá, aby maloletá zostala v jeho starostlivosti.

Dňa 16.02.2016 bola tunajšiemu súdu doručená správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, z ktorej vyplýva, že nie je možné kvalifikovane a objektívne zhodnotiť bytové a sociálne podmienky na strane matky maloletej. Dňa 26.01.2016 bol realizovaný výkon terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí matky na adrese S. H.M. XXX, šetrenie sa nepodarilo realizovať, v tom čase bol dom na predaj, matka v ňom nebývala. Dňa 28.01.2016 bol realizovaný výkon terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí matky na adrese K., S. XXX/X, šetrenie sa nepodarilo vykonať, nikto nereagoval

na zvonenie. Dňa 09.02.2016 sa na ÚPSVaR Partizánske, odd. SPOD a SK dostavila matka maloletej a uviedla, že do pojednávania dňa 22.02.2016 sa nestihne presťahovať do kúpeného domu v obci S. H. Č.. XX.

Pojednávanie dňa 22.02.2016 bolo odročené za účelom prešetrenia bytových pomerov na strane matky, matka s manželom kúpili dom v S. H.M. a začali ho rekonštruovať. Matka trvala na návrhu, otec nesúhlasil s tým, aby bola maloletá O. zverená matke.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 29.04.2016 súd zistil, že dňa 29.04.2016 bol realizovaný výkon terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí matky maloletej O. na adrese S. H. XXX, v domácnosti bola prítomná matka maloletej. Jedná sa o 3-izbový rodinný dom, ktorý je v rekonštrukcii. Matka má pre maloletú Dianu pripravenú detskú izbu, v ktorej sa nachádza detská posteľ, písací stolík, počítač, hračky, televízor. Takisto sa tam nachádza aj ďalšia posteľ, na ktorej spáva maloletý J.. Detská izba je zariadená moderne, vkusne a každé dieťa tam má vytvorené podmienky pre uspokojovanie svojich potrieb. Obývacia izba je spojená s kuchyňou, v ktorej sa nachádzajú spotrebiče (sporák, chladnička), kuchynská linka. V obývacej izbe je sedacia súprava, skrinky, televízor, kvetiny, krbová pec. V spálni sa nachádza manželská posteľ, nad posteľou baldachýn, skrine, toaletný stolík. Kúpeľňa je spojená s toaletou a príslušenstvom. Celá domácnosť je kompletne a vkusne zariadená štandardným a moderným nábytkom. Hygiena v domácnosti je udržiavaná na dobrej úrovni.

Na pojednávaní dňa 16.05.2016 matka uviedla, že bytovú otázku si už vyriešila, s manželom býva na adrese S. H. Č.. XXX. S maloletou sa stretáva tak, že nepárny týždeň sa s ňou stretáva v utorok a štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod. a párny týždeň je s ňou od piatku do nedele. S maloletou má dobrý vzťah. Matka má nastúpiť do novej práce v Partizánskom, zamestnávateľ F., pričom prácu bude vykonávať v Novákoch, ide o jednozmennú prevádzku, pričom dá sa dohodnúť na pracovnom čase. Pokiaľ ide o náklady na domácnosť, má hypotéku vo výške 380 € mesačne, plus zálohové platby na elektriku a plyn po 50 € mesačne, voda 10 € mesačne. Otec uviedol, že naďalej nesúhlasí so zverením maloletej matke, jeho pomery sa výrazne nezmenili.

Podľa § 26 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon o rodine"), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa 36 ods.1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa

na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len návrh.

Po vykonanom dokazovaní mal súd za preukázané, že návrh matky na zverenie maloletej O. do jej osobnej starostlivosti je dôvodný. Tieto skutočnosti súd zistil najmä zo záverov znaleckého posudku znalkyne PhDr. Marty Halašovej, z terénnej práce pracovníkov ÚPSVaR Partizánske, odboru sociálnych vecí a rodiny, ako i z výsluchu matky maloletej. Matka vo svojom návrhu uviedla, že maloletá O. ju požiadala, aby mohla byť s ňou, pretože nechce byť s otcom v spoločnej domácnosti aj so starými rodičmi. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých a Poradenská psychológia, ktorá v záveroch svojho posudku konštatovala, že hoci má maloletá pozitívny vzťah k obojom svojim rodičom a obaja rodičia sa k nej správajú primerane, lepšie predpoklady pre výchovu maloletej s prihliadnutím na jej ďalší duševný a fyzický vývin má matka, nakoľko jej osobná a rodinná identita je zachovaná, je viac samostatná, napriek viacerým problémom sa spolieha na seba a partnerský vzťah. K maloletej má aktívny, pozitívny vzťah, vníma jej prežívanie, chce jej pomôcť. Na druhej strane otec je pasívnejší, je u neho prítomná narušená osobná a rodinná identita, pričom je viac závislý na podpore a pomoci svojich rodičov, spolieha sa na ich vedenie, názory, úsudok. Mimo prácu je orientovaný takmer výlučne na futbal, k čomu vedie aj svojho syna, ktorého zjavne uprednostňuje (vidí sa v ňom). Maloletá viac inklinuje k svojej matke. Znalkyňa tiež konštatovala, že osobná starostlivosť matky by bola v skutočnom (najlepšom) záujme maloletej. Maloletá má k svojej matke blízky citový vzťah a matka jej chýba. Vo výchovnom prostredí otca (u starých rodičov z jeho strany) sa cíti osamelá, jednoznačne pozitívne prežíva iba hry so sesternicou X.. So starším bratom J. majú bežné detské konflikty, ktorých riešenie zo strany dospelých však prežíva úkorne (vo svoj neprospech). Maloletá tiež pred znalkyňou vyjadrila, že túži po tom, aby rodičia boli spolu, má ich rada oboch. Ak by sa to nedalo, vyjadrila pranie bývať so svojou matkou - spolu s bratom, ale aj sama bez brata. Otca by chcela chodiť navštevovať. Vo výchovnom prostredí otca je viac v starostlivosti jeho rodičov, hlavne jeho matky. V porovnaní so svojim starším bratom J. sa cíti byť prísnejšie hodnotená, karhaná. Na základe týchto skutočností a s prihliadnutím predovšetkým na najlepší záujem maloletého dieťaťa dospel súd k záveru, že za danej situácie bude pre maloletú O. najvhodnejším riešením jej zverenie do osobnej starostlivosti matky, a to i napriek skutočnosti, že tým dôjde k rozdeleniu s jej súrodencom, ktorý i naďalej bude v osobnej starostlivosti otca. Maloletá má síce rada oboch rodičov ako i svojho brata, ale v súčasnosti vníma jeho vzťah s otcom ako vzťah privilegovaný, pričom ona sa cíti byť odstránená a v tomto ohľade potrebuje mať pri sebe osobu, ktorá by jej opätovala city, ktoré potrebuje teraz dostávať, a to lásku a pozornosť, a toto jej v súčasnosti môže dať práve jej matka, ktorá rovnako túži po tom, aby mohla byť maloletá s ňou v jej starostlivosti. V súčasnosti je to pre maloletú najvhodnejšie riešenie. Zároveň súd zo správy kolízneho opatrovníka zistil, že matka už má v súčasnosti vytvorené vhodné bytové podmienky pre osobnú starostlivosť o maloletú.

Nakoľko súd rozhodol o tom, že maloletá bude zverená do osobnej starostlivosti matky, zároveň upravil aj vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému dieťaťu. Otec maloletej v súčasnosti pracuje v spoločnosti

K. G. U. - N., N.V.Q.. s príjmom cca 672,23 € mesačne. Okrem maloletej a syna J. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Matka požadovala, aby mu súd určil výživné vo výške 50 € mesačne, ktorú sumu súd považoval za primeranú jeho zárobkovým možnostiam a schopnostiam, preto mu súd určil vyživovaciu povinnosť v tejto výške mesačne k rukám matky vždy do 20 dňa v mesiaci s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia.

Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou, súd dospel k záveru, že v súčasnosti nie je potrebné styk otca s maloletou upravovať, keďže matka maloletej deklarovala, že otcovi v styku s maloletou brániť nebude a umožní mu, aby sa s maloletou stretával tak, aby bol v dostatočnej miere zachovaný jeho vzťah s maloletou a rovnako aby maloletá mala možnosť pravidelne sa stretávať aj so svojim bratom, ktorý je aj naďalej v osobnej starostlivosti otca. Súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v prípade problémov pri realizácii styku otca s maloletou, či styku maloletej s jej bratom sa otec môže kedykoľvek obrátiť na súd, aby tento jeho styk s maloletou upravil.

Týmto rozsudkom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 4P/27/2014-63 zo dňa 14.08.2014 v časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti otca, určenia vyživovacej povinnosti matky voči maloletej a v časti úpravy styku matky s maloletou. V ostatných častiach zostal citovaný rozsudok nezmenený.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **m o ž n o** podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach.

Odvolanie musí mať náležitosti § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (musí z neho byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované) a § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (musí sa v ňom tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha). Podľa § 205 ods. 2 Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- g) rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).